

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 6/3/2016**

**ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ**

**ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ: ΡΗΤΟΡΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ**

**ΛΥΣΙΑΣ, ΥΠΕΡ ΜΑΝΤΙΘΕΟΥ ΔΟΚΙΜΑΖΟΜΕΝΩΙ ΑΠΟΛΟΓΙΑ (§§11-13)**

**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

[11] Περί δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιείκειας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. Καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. [12] Ἔτι δ' ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξει περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην· καίτοι ἑτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας. Πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν παρέχω τῇ πόλει. [13] Πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε πρὸς [τοὺς] Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἀλίαρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπὸ Ὀρθοβούλου κατειλεγμένος ἵππεύειν, ἐπειδὴ πάντας ἑώρων τοῖς μὲν ἵππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ' ὀπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους, ἑτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν νόμον ἐγὼ προσελθὼν ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλειψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἡγοῦμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἐμαυτῷ παρασκευάσαντα στρατεῦσθαι. Καί μοι ἀνάβηθι, Ὀρθόβουλε.

**B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

1. Να μεταφραστεί το χωρίο: «Περί δὲ τῶν κοινῶν... καθεστηκότας». (Μονάδες 10)
2. Ποια ἦταν ἡ δημόσια καὶ στρατιωτικὴ συμπεριφορὰ τοῦ Μαντίθεου; Να εντοπίσετε τὰ σημεῖα τοῦ κειμένου ἀπ' ὅπου διαφαίνεται. (Μονάδες 15)
3. “δίκη”, “γραφὴ”, “εἰσαγγελία”: Ποῖος ἦταν ὁ ρόλος τους στὴν ἀρχαία Αθήνα; (Μονάδες 15)
4. Ποιοὶ εἶναι οἱ δημιουργοὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι τῆς συστηματικῆς ρητορείας; (Μονάδες 10)

5. Με ποιες λέξεις του κειμένου συγγενεύουν ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: γόνος, πανοραμικός, απερίσκεπτος, βαθμίδα, εκποίηση, ηγεμόνας, παραστατικός, εκδήλωση, συνέλευση, επιγραμματικός.

(Μονάδες 10)

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ**

**ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:**

**ΔΙΑΚΟΣΑΒΒΑ ΕΙΡΗΝΗ**

**ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**

**ΚΟΚΑΝΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ**

**ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ**

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ(ΑΔΙΔΑΚΤΟ)**

06/03/2016

**Κείμενο**

Οἶμαι δὴ πάντας ἂν ὁμολογῆσαι τοὺς νόμους πλείστων καὶ μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους εἶναι τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ἢ μὲν τούτων χρήσις τοῦτ' ὠφελεῖν μόνον πέφυκεν, τὰ κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὰ συμβόλαια τὰ γινόμενα πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦς· εἰ δὲ τοῖς λόγοις πείθοισθε τοῖς ἑμοῖς, ὅλην τὴν Ἑλλάδα καλῶς ἂν διοικοῖτε καὶ δικαίως καὶ τῇ πόλει συμφερόντως. Χρὴ δὲ τοὺς νοῦν ἔχοντας περὶ ἀμφοτέρω μὲν ταῦτα σπουδάζειν, αὐτοῖν δὲ τούτοις τὸ μείζον καὶ τὸ πλεόνος ἄξιον προτιμᾶν, ἔπειτα κάκεῖνο γινώσκειν, ὅτι νόμους μὲν θεῖναι μυρῖοι καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ἱκανοὶ γεγόνασιν, εἰπεῖν δὲ περὶ τῶν συμφερόντων ἀξίως τῆς πόλεως καὶ τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἂν πολλοὶ δυνηθεῖεν.

Ισοκράτης, Περὶ Αντιδόσεως, 15, 79-80

**Λεξιλόγιο**

συμβόλαιον: συναλλαγή

σπουδάζω: φροντίζω

αὐτοῖν δὲ τούτοις: γενική πτώση δυϊκού αριθμού: ἀπ' αὐτὰ τα δύο

μυρῖοι: πάρα πολλοί

**Παρατηρήσεις**

A. Να μεταφράσετε το παραπάνω απόσπασμα.

(μονάδες 30)

B. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι:

α. πάντας: τη αιτιατική ενικού αριθμού ουδετέρου γένους

χρήσις: τη δοτική πληθυντικού αριθμού

τὰ συμβόλαια τὰ γινόμενα: τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό

ταῦτα: την ονομαστική πληθυντικού αριθμού θηλυκού γένους

πολλοί: την αιτιατική ενικού αριθμού αρσενικού γένους

β. εἶναι: το γ' ενικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα

πείθοισθε: τον ίδιο τύπο στον παθητικό αόριστο α'

ἔχοντας: το β' ενικό πρόσωπο προστακτικής αορίστου β'

προτιμᾶν: το β' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου

γινώσκειν: γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής υπερσυντελείκου

(μονάδες 10)

Γ.α. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι παρακάτω τύποι: αἰτίους, τῶν ἀνθρώπων, ὅλην, σπουδάζειν, τῶν Ἑλλήνων.

(μονάδες 5)

β. Να βρεθεί ο υποθετικός λόγος του κειμένου και να αναγνωριστεί το είδος.

(μονάδες 3)

γ. « ότι νόμους μέν...γεγόνασι»: να αναγνωριστεί το είδος της δευτερεύουσας πρότασης και να γραφεί ο συντακτικός της ρόλος.

(μονάδες 2)

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

ΒΑΒΟΥΡΑ ΜΑΡΙΑ

ΓΙΑΝΝΗΛΕΡ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΔΙΑΚΟΣΑΒΒΑ ΕΙΡΗΝΗ

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ